

**PLA DE SALUT PUBLICA
DE LA CIUTAT DE REUS**

AJUNTAMENT DE REUS

Reus, març 2010

crèdits:

Resum executiu extret a partir de la Diagnosi integrada.

Pla de Salut:

A càrrec de : Ajuntament de Reus.

Direcció i Coordinació: Salut i Medi. Consorci Públic. Reus

amb el suport de : CERES. Investigació sociològica i de mercats. Reus.

Publicació : Reus, 7 d'abril de 2010

INDEX

1.	Introducció.....	3
2.	Descripció.....	4
	a. La Salut Pública a Reus.....	4
	i. Definició i normativa	4
	ii. Epidemiologia de protecció de la Salut.....	5
	iii. Accions de l'Ajuntament de Reus	7
	iv. Accions de la Generalitat de Catalunya	10
	v. Accions conjuntes Generalitat –Ajuntament i altres entitats. 12	
	b. Descripció de diversos temes de Salut Pública a Reus.....	13
3.	Diagnosi.....	15
	a. Metodologia.....	15
	b. Diagnosi de diversos temes de Salut Pública a Reus.....	16
	c. Hàbits i estils de vida.....	20
4.	Accions.....	23
	a. Principals línies d'acció del Pla de Salut Pública de la ciutat de Reus.....	23
	b. Objectius generals, específics i accions.....	24
Annex		
	• a. Característiques sociodemogràfiques.....	27
	• b. Altres malalties específiques.....	31
	• c. Accidents.....	32

1.- INTRODUCCIÓ

El Pla de Salut Pública de la ciutat de Reus ha de ser un contracte dinàmic, impulsat per la voluntat política, entre la Corporació Local i els ciutadans, orientat a elevar el nivell de salut pública del municipi, mitjançant un procés de planificació, fonamentat en els principis de participació comunitària, coordinació interinstitucional, intramunicipal e intersectorial, amb intervenció en els estils de vida i els factors mediambientals i centrat en la promoció i la protecció de la salut.

Un pla municipal de salut, segons la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, té les següents fases: 1.- Redacció 2.- Execució 3.- Avaluació 4.- Nova anàlisi

Aquest document és el primer pas de la redacció del Pla de Salut Pública de la Ciutat de Reus. Hem abordat , en aquesta primera fase de la redacció , la definició de les línies estratègiques i dels objectius específics a partir dels resultats obtinguts a la diagnosi.

L'elaboració d'aquest document ha estat un procés dinàmic que ha comptat amb la participació de gran part dels implicats en el tema de la salut, professionals de diferents sectors i institucions, de Salut Pública de l'Ajuntament de Reus, Salut i Medi, ICS, Sagessa, Agència de Protecció de la Salut, Universitat Rovira i Virgili....

A continuació es presenta un resum del document de diagnosi amb l'objectiu de donar una primera aproximació i facilitar la construcció d'una idea general sobre la situació de la salut pública i el serveis que en aquest àmbit es venen realitzant a la ciutat de Reus.

2.- DESCRIPCIÓ

a.- La Salut Pública a Reus

I. Definició i normativa

La salut pública es defineix com el conjunt organitzat d'actuacions dels poders públics i de la societat en el seu conjunt, mitjançant la mobilització de recursos humans i materials, per tal de fomentar, protegir i promoure la salut de les persones, en l'esfera individual i col·lectiva, prevenir la malaltia i tenir cura de la vigilància de la salut.

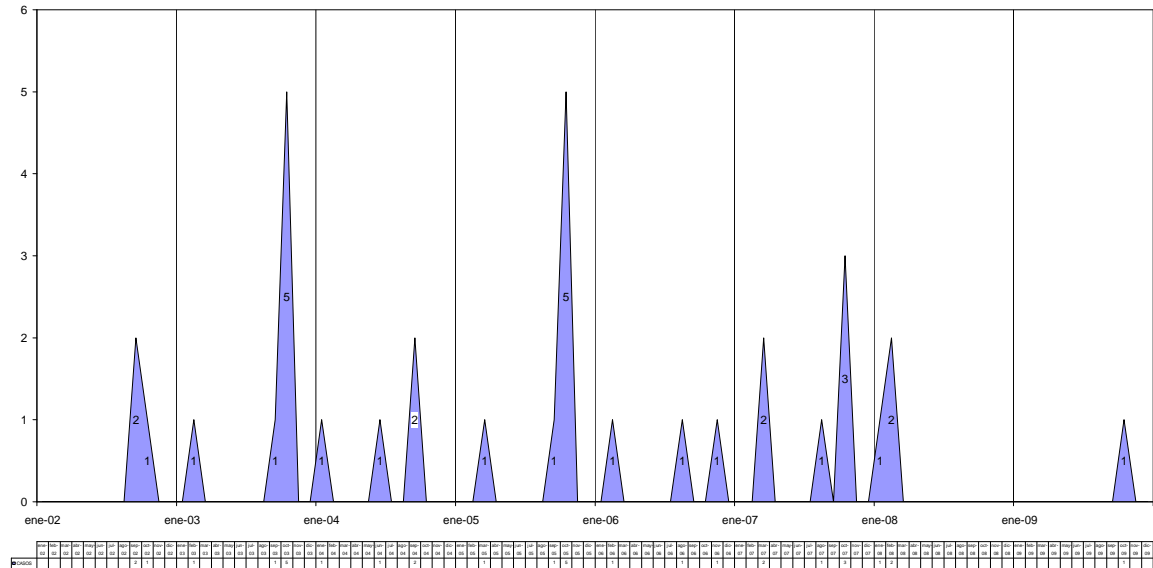
Els serveis de salut pública són realitzats en el territori per diverses administracions que en són competents; bàsicament aquestes competències i responsabilitats estan regulades per la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya i el Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, la Llei 7/2003, de 25 d'abril, de protecció de la salut i posteriorment la llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública.

Aquesta última en el seu Article 52 recull els serveis mínims dels ens locals en matèria de **salut pública**, en els següents apartats

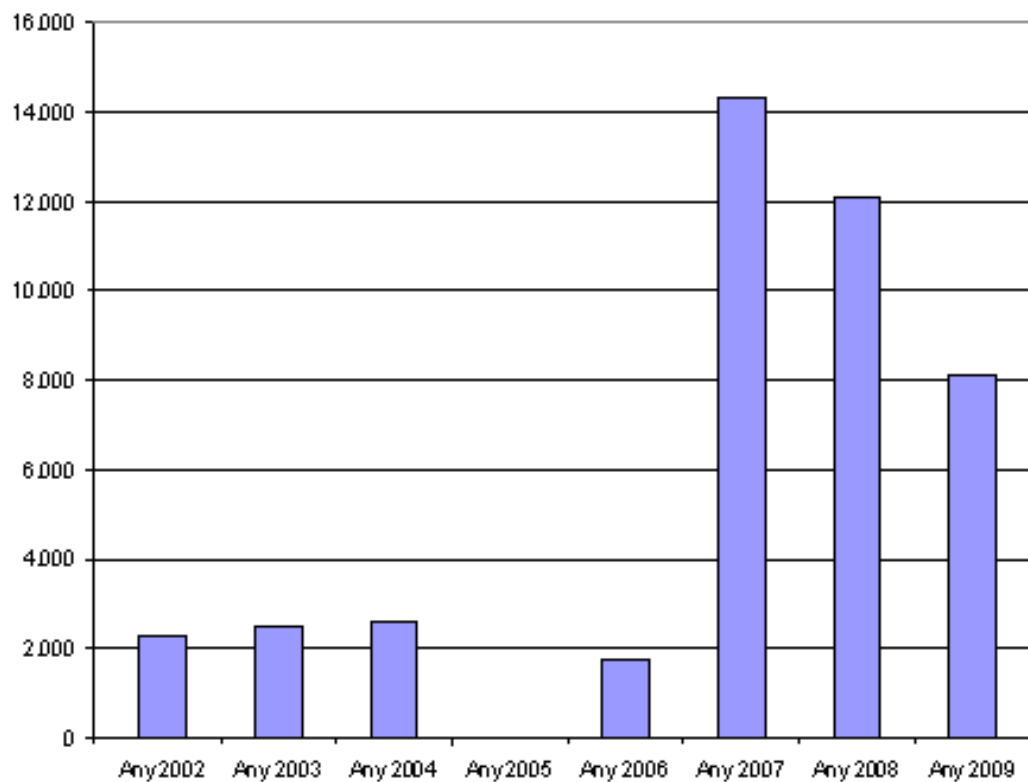
- a) L'educació sanitària en l'àmbit de les competències locals.
- b) La gestió del risc per a la salut derivat de la contaminació del medi.
- c) La gestió del risc per a la salut pel que fa a les aigües de consum públic.
- d) La gestió del risc per a la salut als equipaments públics i als llocs habitats, incloses les piscines.
- e) La gestió del risc per a la salut en les activitats de tatuatge, micropigmentació i pírcing.
- f) La gestió del risc per a la salut derivat dels productes alimentaris en les activitats del comerç minorista, del servei i la venda directa d'aliments preparats als consumidors, com a activitat principal o complementària d'un establiment, amb repartiment a domicili o sense, de la producció d'àmbit local i del transport urbà. Se n'exclou l'activitat de subministrament d'aliments preparats per a col·lectivitats, per a altres establiments o per a punts de venda.
- g) La gestió del risc per a la salut derivat dels animals domèstics, dels animals de companyia, dels animals salvatges urbans i de les plagues.
- h) La policia sanitària mortuòria en l'àmbit de les competències locals.
- i) Les altres activitats de competència dels ajuntaments en matèria de salut pública, d'acord amb la legislació vigent en aquesta matèria.

II. Epidemiologia de protecció de la Salut

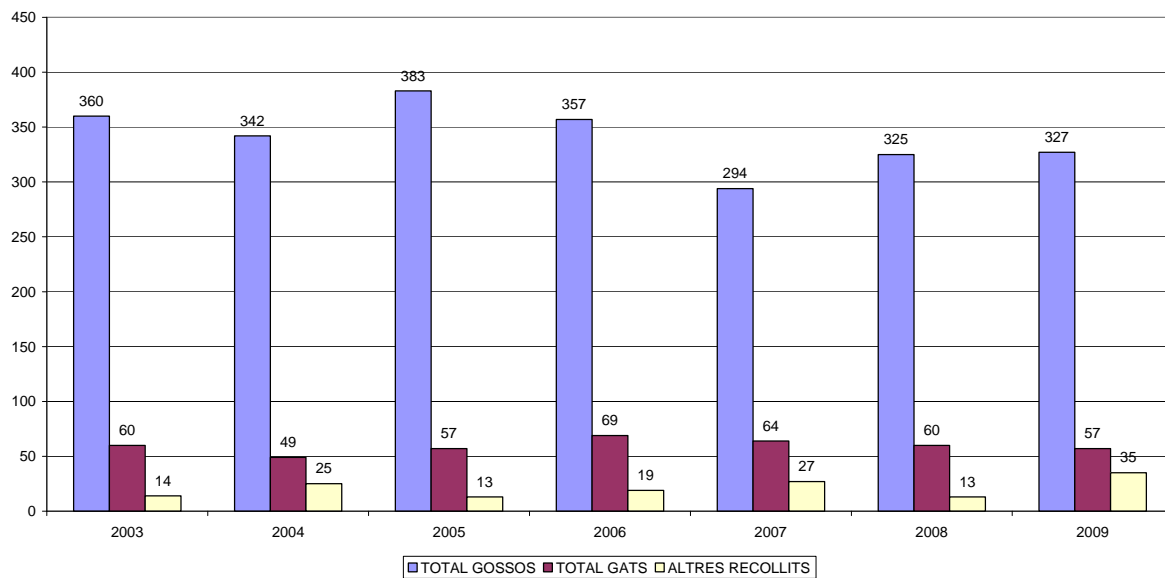
Casos de legionel·losi a la ciutat de Reus 2002-2009

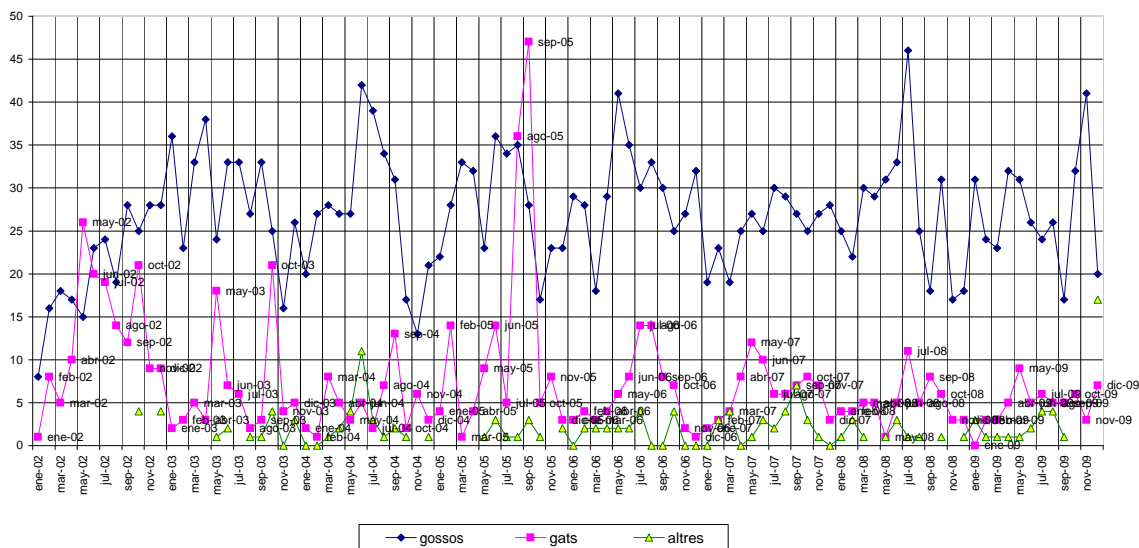
Evolució de les captures de Goloms a la ciutat de Reus 2002 - 2009

Gossos, gats i altres animals recollits a Reus 2003-2009

Animal abandonats i recollits a Reus 2002 - 2009

III.- Accions de l'Ajuntament de Reus

L'Ajuntament de Reus disposa d'una unitat de Salut Pública amb els següents recursos humans: un metge de medicina Preventiva i Salut Pública, una farmacèutica, una pedagoga, una psicòloga i terapeuta sexual, una treballadora familiar i terapeuta sexual, un inspector, una cap d'administració i un auxiliar administratiu.

Cal destacar que l'existència de l'Institut Municipal e Puericultura Dr. Frías a la ciutat de Reus a propiciat que avui en dia se segueixin desenvolupant tot un seguit de programes de **Promoció i Prevenció** de la Salut dirigides als infants

- Revisions de salut: (pes, talla, dentició, vista i fimosi, etc...),
- Vacunació i actuacions relatives a vacunes,
- Glopeigs de fluor
- Control dèficit agudesa visual
- Enquesta hàbits esmorzar, i assessorament a les escoles.
- Accions educatives sobre alimentació, hàbits higiènics i prevenció inespecífica sobre drogues.

Programa salut infantil. Evolució d'actuacions en els darrers anys d'exàmens de salut, vacunacions i glopeig de fluor

ACTIVITATS	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Exàmens de salut a nens/es matriculats de P4 realitzats	876	870	881	878	925	991	989	1074	1182
Exàmens de salut a nens/es de nou ingress	105	65	142	221	238	266	358	303	234
TOTAL EXÀMENS DE SALUT	981	935	1023	1099	1163	1257	1347	1377	1416
Control de carnets de vacunacions		1056	780	866	903	913	889	945	1197
Nombre de consultes per assessorament de vacunes	27	18	17	7	6	16	26	18	23
TOTAL ACTUACIONS EN VACUNES	27	1074	797	873	909	929	915	963	1220
Nombre de alumnes que han realitzat els glopeigs de fluor	3.431	4.559	3.822	4.881	3.745	4.008	3.650	4.128	2.935

Font: Memòria de salut pública de Reus 2000/2008

D'altra banda des del Centre de Dia i d'Activitats "La Illeta" s'ofereixen i activitats (ocupacionals, d'acollida, lúdiques, educatives, d'higiene personal i tallers diversos: salut, prevenció de malalties, disminució de riscos i danys, gestió del temps, etc.) a la població amb problemes relacionats amb el consum de drogues, estigui en tractament o no, i manca de suport i xarxa social. El centre mostra un promig de **30 usuaris diaris**

a. Activitats desenvolupades

a.1 Activitats de protecció de la salut desenvolupades per l'Ajuntament de Reus

Derivats de la contaminació del medi:

Prevenió i control de la legionel·losi:

- *control d'instal·lacions d'alt risc de la ciutat*: manteniment del cens de les torres de refrigeració i condensadors evaporatius i d'altres, control de casos de legionel·la a la ciutat,
- *control de instal·lacions de baix risc de la ciutat*
- *control de les instal·lacions d'alt i baix risc de titularitat municipal*, (escoles municipals, guarderies municipals, edificis municipals, fonts públiques i reg...)

En els equipaments públics i indrets habitats.

Control de l'estat de les piscines d'ús públic, dels centres de pírcing i tatuatges i atenció de les denúncies presentades

Derivats dels productes alimentaris en les activitats del comerç minorista, la restauració, la producció d'àmbit local i el transport urbà.

Expedició de l'autorització sanitària a carnisseries: manteniment del cens, tasques de coordinació amb Departament de Salut i el cos de veterinaris adscrits al Baix Camp i manteniment i actualització de la base de dades informàtica 162 expedients.

Derivats dels animals domèstics i peridomèstics i de les plagues.

Control de múrids i insectes a la ciutat: **274 serveis anuals**, control d'insectes a la ciutat (**47 intervencions**) Projecte de control de la població d'aus a la ciutat, control de la població de coloms i estornells (**12209 coloms capturats**). Execució del projecte de tenença de gossos i convivència ciutadana:

D'altra banda es realitza una tasca continuada **d'atenció a les denúncies** que realitzen els habitants de Reus. Els expedients oberts es mantenen oscil·lants entre els 150 i els 300 expedients, sent les llicències de gossos els que més expedients obren.

a.2 Activitats de prevenció i promoció de la salut efectuades per l'Ajuntament de Reus :

- **Programa d'educació per a la salut** en els instituts de secundària
 - Distribució de material didàctic adreçat a professors i alumnes exposicions interactives en temes de sexualitat, alimentació i drogues
 - Activitats específiques de prevenció de les substàncies adictives i pràctiques sexuals responsables
- **Programa de prevenció de la sida:**
 - Intercanvi de xeringues
 - Obra teatres pels alumnes de 1r. De BAT
 - Activitats per el Dia Mundial contra la SIDA amb difusió de material
 - Aportació de material de suport i assessorament sobre sexualitat i VIH sida, per a treballar amb joves a diferents entitats.
- **Programa per a la prevenció de les drogodependències:**
 - Tallers inespecífics adreçats a població jove
 - Taller específic per la prevenció del cànnabis
 - Exposició interactiva "OH, L'ALCOHOL
- **Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR)**
 - Tarda jove: espai per a consultes sobre sexualitat sense cita prèvia
 - Prevenció d'embarassos no desitjats.
 - Informació a dones magrebins dels serveis que s'ofereixen per la prevenció de malalties, cura i control de l'embaràs, contracepció .
 - Atenció psicològica i social relacionada amb sexualitat.

IV.- Accions de la Generalitat de Catalunya

Activitats de protecció de la salut desenvolupades per la Generalitat

L'Agència de Protecció de la Salut és un organisme autònom de la Generalitat de Catalunya, adscrita al Departament de Salut té la finalitat de protegir la població dels factors ambientals i alimentaris que poden produir un efecte negatiu en la salut de les persones. L'oficina territorial de l'APS a Reus està situada provisionalment al Passeig Sunyer, 4-6 de Reus.

Els que efectua a Reus són els programes següents:

- **Vigilància Sanitària:** activitats de gestió del risc destinades a recollir, analitzar, interpretar i difondre les dades sanitàries relatives a productes, activitats o serveis.

Sistema de vigilància sanitària dels aliments a Catalunya (SIVAC)

Sistema de vigilància sanitària de les aigües de consum humà de Catalunya inclosos els assentaments humans que no estan connectats a la xarxa municipal: Club Tennis Monterols, Sanatori Villablanca, Institut Pere Mata, Club Tennis Reus Deportiu, Club Reus Deportiu

- **Control sanitari:** activitats de gestió del risc destinades a comprovar que els operadors econòmics compleixen la legislació sanitària d'aliments i ambiental i a verificar que dissenyen i apliquen les mesures preventives per reduir la presència de perills en els aliments i l'ambient que puguin afavorir l'aparició de malalties; supervisió de les condicions d'autorització i/o registre dels establiments alimentaris, serveis i productes; control de la higiene dels establiments alimentaris (instal·lacions, equips i personal); inspecció sanitària dels animals sacrificats per al consum humà; control dels productes alimentaris: matèries primeres, productes intermedis, productes finals, ingredients, coadjuvants, additius alimentaris i materials en contacte (operacions i manipulacions del producte) i avaluació oficial dels autocontrols dels establiments alimentaris.

- **Control sanitari de l'aigua** i dels sistemes de subministrament d'aigües de consum humà: control de les condicions sanitàries dels sistemes de subministrament, supervisió de l'autocontrol implementat per les entitats que gestionen el proveïment de l'aigua de consum humà, desinfecció **de l'aigua de consum humà**.

- **Control de les condicions sanitàries d'assentaments humans:** control de la salubritat d'establiments públics i indrets habitats.

- **Control i prevenció de la legionel·losi:** control sanitari d'instal·lacions de risc de dispersió de legionel·la, supervisió de l'autocontrol implementat per controlar el risc de dispersió de legionel·la, control de l'aigua de les instal·lacions amb risc de dispersió de legionel·la, control de

les instal·lacions de risc de dispersió de legionel·la s'exerceix sobre: Torres de refrigeració i condensadors evaporatius, en base al cens municipal d'aquest tipus d'instal·lacions i xarxes d'aigua calenta sanitària de centres educatius, edificis públics, residències geriàtriques, hotels i pensions, centres d'assistència primària i hospital San Joan de Reus

• **Control de plagues i ús de plaguicides:** control dels serveis de control de plagues d'àmbit ambiental i a la indústria alimentària, control dels establiments de comercialització i emmagatzematge de plaguicides d'àmbit ambiental i a la indústria alimentària i supervisió de plans de control de plagues.

Sistema de control d'**altres** àmbits d'intervenció en protecció de la salut

- Programa de control sanitari de centres generadors de residus sanitaris
- Programa de supervisió, autorització i/o registre d'entitats prestadores de serveis
- Programa de policia sanitària mortuòria
- Programa de control d'establiments per a la prevenció dels efectes del tabac

V.- Accions conjuntes Generalitat – Ajuntament i altres entitats

PROJECTE DEMOSTRATIU DE L'AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE CATALUNYA AL BAIX CAMP.

Reus és la seu d'aquest projecte, iniciat el 2006, que té la voluntat d'integrar tots els serveis i professionals que fan tasques de salut pública a la comarca del Baix Camp, amb la finalitat de definir i desenvolupar el nou model organitzatiu per a la salut pública, que serveix d'experiència per quan l'Agència de Salut Pública estigui constituïda. A l'octubre de 2009 la Llei s'ha aprovat al Parlament i ara en un termini de 6 mesos s'haurà d'aprovar els estatuts per constituir l'Agència.

Per dissenyar, dirigir, monitorar i avaluar el desenvolupament d'aquest projecte, es va crear una comissió directiva amb representants de totes les institucions públiques que fan tasques de salut pública al Baix Camp: Agència de Protecció de la Salut, Servei Català de la Salut, Institut Català de la Salut, Grup Sagessa, Universitat Rovira i Virgili, Ajuntament de Reus, Ajuntament de Cambrils, Diputació de Tarragona, Consell Comarcal del Baix Camp, Salut i Medi, Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona, i Col·legi Oficial de Veterinaris de Tarragona, i darrerament el Col·legi Oficial de Metges de Tarragona i Associació d'Estudiants de Salut Pública.

La Comissió Directiva, després de fer un diagnòstic elemental dels principals problemes de salut detectats al Baix Camp, va destacar com a més rellevants el tabaquisme, el sedentarisme, l'alcoholisme i l'obesitat, per tant els esforços aniran encaminats a:

- Actuar sobre el tabaquisme: accions per deixar de fumar.
- Actuar sobre el sedentarisme: exercici físic.
- Actuar sobre l'alcoholisme: consum d'alcohol responsable.
- Actuar sobre l'obesitat: alimentació saludable.

D'altra banda es va planteja la creació d'una xarxa d'organitzacions de la ciutat, la Xarxa Cívica per un Baix Camp Saludable, sota el patrocini del Projecte demostratiu al Baix Camp de l'Agència de Salut Pública de Catalunya. La incorporació a la Xarxa és voluntària i suposa, per part de l'organització adherida, l'acceptació del compromís de la implantació de, com a mínim, una acció de millora en matèria de salut, dirigida als seus treballadors i/o als seus clients, en línia amb els objectius proposats pel Projecte demostratiu.

b.- Descripció d'altres temes de Salut Pública a Reus

Qualitat de l'Aire

L'escala del Índex Català de la Qualitat dels Aires de Reus en l'any 2008 ha estat el pitjor dels darrers 5 anys respecte a qualitat de l'aire, tot i això, majoritàriament la qualitat de l'aire és acceptable o bona.

Sida

El 63% de casos diagnosticats de sida a Reus en el període 1981 – 2008 han mort, mostrant una tendència de casos de sida més elevada en les franges d'edat entre 25 i 44 anys, la freqüència de casos acumulats en aquest període és més elevat entre els homes. En quant a la via de transmissió destaca per la seva freqüència el grup d'heterosexual i els usuaris de drogues per via parenteral, amb un augment de la infecció per via sexual i una disminució dels usuaris de drogues.

Ciències de la Salut

Drogodependència

Aquest apartat presenta resultats dels inicis de tractament en funció de la substància a la qual s'és drogodependent

Figura 0-1 Evolució del nombre d'inicis de tractament per tipus de substància a la ciutat de Reus. Període 2001- 2007

		Tipologia de droga						
		Heroïna	Cocaïna	Cannabis	Tabac	Alcohol	Altres	Total
2001	N	55	21	18	101	82	11	288
	%	19,4%	7,2%	15,1%	18,9%	13,5%	12,1%	14,4%
2002	N	39	20	26	96	80	11	272
	%	13,7%	6,9%	21,8%	17,9%	13,2%	12,1%	14,3%
2003	N	49	32	35	87	86	17	306
	%	17,3%	11,0%	29,4%	16,3%	14,2%	18,7%	17,8%
2004	N	29	42	11	76	91	12	261
	%	10,2%	14,4%	9,2%	14,2%	15,0%	13,2%	12,7%
2005	N	38	59	13	53	95	11	269
	%	13,4%	20,3%	10,9%	9,9%	15,7%	12,1%	13,7%
2006	N	39	54	11	56	77	11	248
	%	13,7%	18,6%	9,2%	10,5%	12,7%	12,1%	12,8%
2007	N	35	63	5	66	95	18	282
	%	12,3%	21,6%	4,2%	12,3%	15,7%	19,8%	14,3%
TOTAL	N	284	291	119	535	606	91	1926
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades pel Sistema d'Informació de Drogodependències. Departament de Salut

3.- DIAGNOSIS

a.- Metodologia de la diagnosi

La present diagnosi parteix de la metodologia clàssica utilitzada fins al moment per a fer plans de salut, la recollida d'informació, normalment molt de caire assistencial/mèdic, i intenta anar més enllà aprofundint més en els aspectes socials, que són una part molt important de la Salut Pública del ciutadà. Es van proposar dos sistemes de recollida d'informació: recollida de dades secundàries i recollida d'informació primària a través d'una enquesta d'hàbits de salut a la població de Reus una mostra de 400 persones residents a Reus.

Per tal de complementar la informació recollida s'han realitzat enquestes a 13 experts procedents dels diferents sectors implicats: Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, Institut Català de la Salut (ICS), Sagessa, diferents àrees de l'Ajuntament de Reus que treballen temes de salut: Benestar, Salut Pública, Urbanisme, ... i la URV-Facultat de Medicina i Ciències de la Salut.

b.- Diagnòsis de diversos temes de Salut Pùblica a Reus

Cens de Coloms

La població estimada a data mes de novembre de 2009, és de 7.300 coloms amb un rang aproximat de 4.400 a 10.200 individus amb un Índex de confiança d'un 95%.

La densitat mitjana s'ha estimat en 715 coloms/km², valor que es troba dintre del rang de densitats observades a d'altres ciutats.

El nucli antic té una densitat de 3.600 coloms/km² degut a l'abundància d'indrets adequats per fer nius.

Les zones del voltant del nucli antic tenen una mitjana de 1.500 coloms/km², allí s'acullen el major nombre de coloms però l'extensió és molt més gran.

El cens conclou que el fet de que el rang del cens sigui quelcom inferior a les captures d'anys anteriors pot ésser indicatiu de que els controls estan essent efectius.

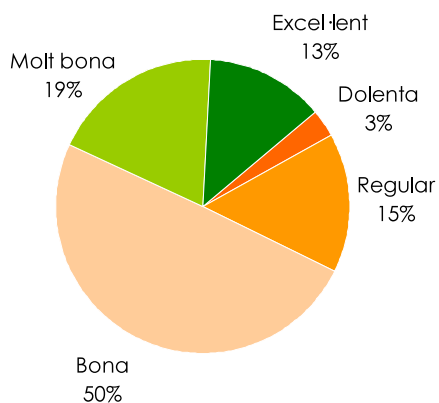
Percepció de problemàtiques que afecten a la Salut

La contaminació ambiental, l'excés de trànsit i la contaminació acústica són les tres principals problemàtiques ambientals destacades pels residents de Reus a l'enquesta de salut.

Percepció de Salut

En general la majoria de la població de Reus percep el seu nivell de salut com a bo o molt bo o excel·lent.

Descripció de la mostra segons la percepció de l'estat de salut de la persona consultada

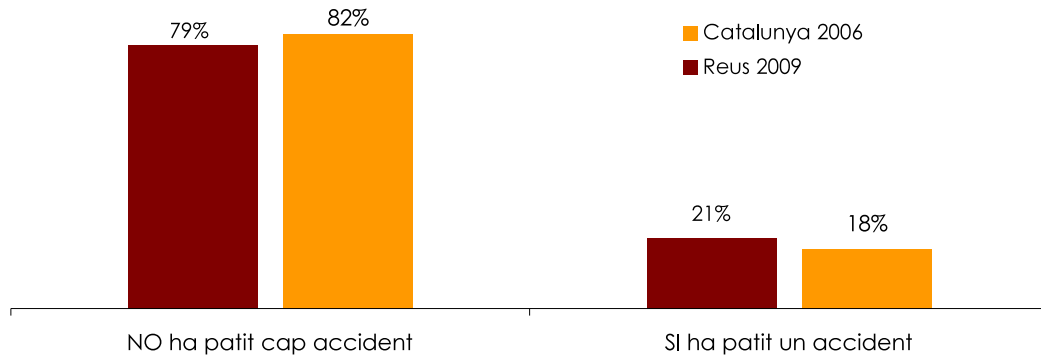

Font: Enquesta salut de Reus 2009

Malgrat tot un 13% dels reusencs manifestaven que ell mateix o algú de la seva família patia una limitació o discapacitat per realitzar les activitats quotidianes. D'altra banda cal destacar que gairebé una quarta part de la població enquestada resident a Reus manifesta patir o haver patit algun trastorn crònic, sent les patologies més comunes entre els reusencs que diuen patir o haver patit algun trastorn crònic, la pressió alta, l'artrosi, artritis o reumatisme, la diabetis, el colesterol i les al·lèrgies cròniques

Accidents

Accidents en el darrer en comparació amb any Catalunya

Trastorns crònics

Quin/s trastorn/s crònic pateix? (Base consultats que pateixen un trastorn crònic. 23% de la mostra)

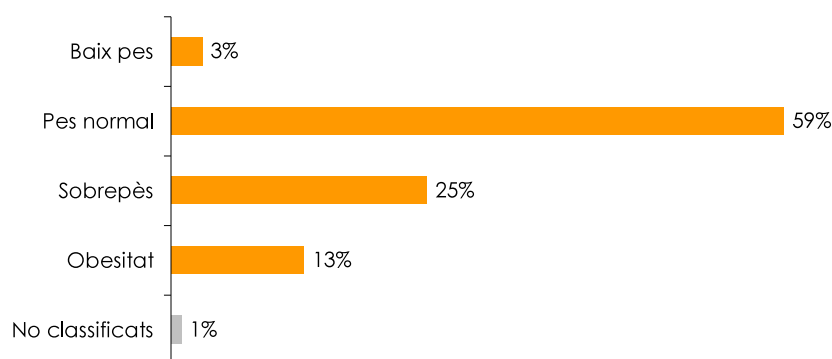

Obesitat

Segons dades obtingudes pel Institut de Puericultura Dr. Frias "La Gota de Llet", hi ha una evolució cap a l'augment del sobrepès/obesitat entre els menors de 5 anys (arribant al 20%) i una reducció dels infants amb poc pes. Mantinent-se al voltant del 80% els nens/es de reus en un pes normal.

D'altra banda, per població major de 18 anys i segons les dades elaborades a partir de l'enquesta de salut, tenim un 25% de ciutadans amb sobrepès i un 13% amb obesitat. Cal destacar que la proporció d'homes que presenten un pes normal és més elevada que no pas la de dones (65% d'homes i un 53% de dones), tenint una proporció important de dones que presenten sobrepès (19% homes i un 30% de dones)

Índex de massa corporal de les persones consultades

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta salut de Reus 2009

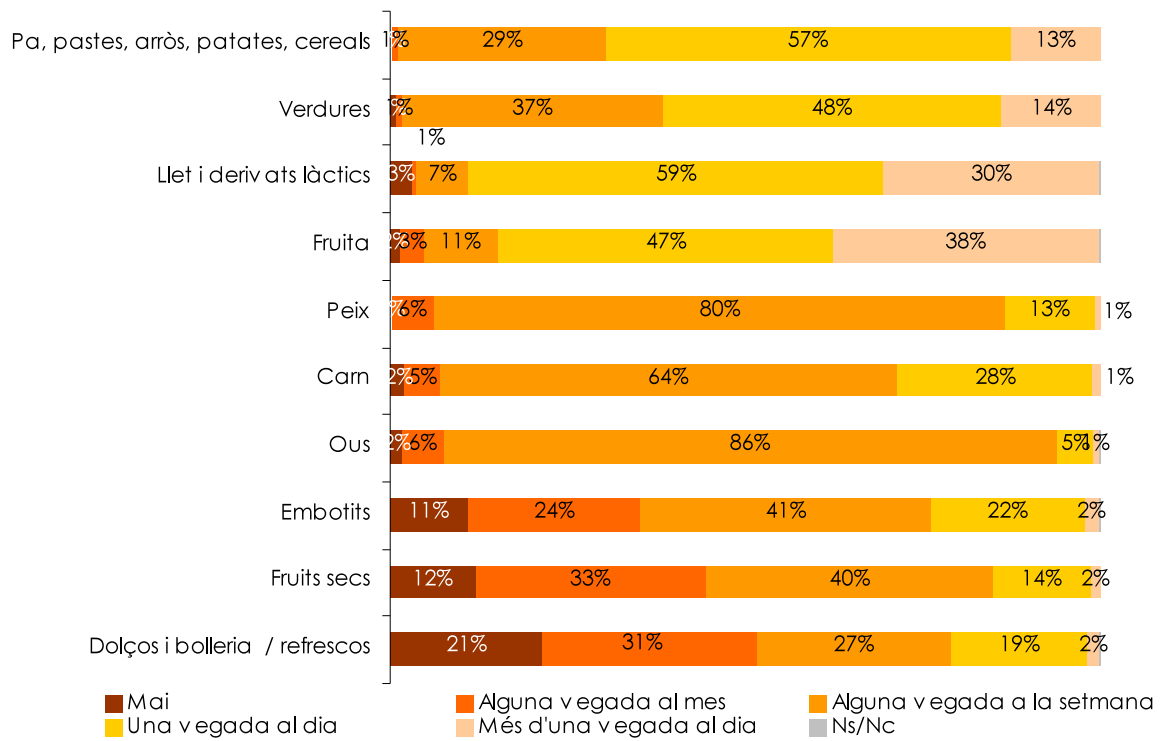
També s'observen diferent comportament de les dades obtingudes segons la classe social, sent el sobrepès i l'obesitat més freqüent entre les persones classificades en una classe social més desfavorida.

Segons la percepció que té el consultat del seu propi estat de salut, s'observa que aquells que la consideren excel·lent o molt bona, presenten un pes normal, sent els que la perceben més dolenta aquells que presenten obesitat.

c.- Hàbits i estils de vida

Hàbits alimentaris

Amb quina freqüència acostuma a menjar:

Font: Enquesta salut de Reus 2009

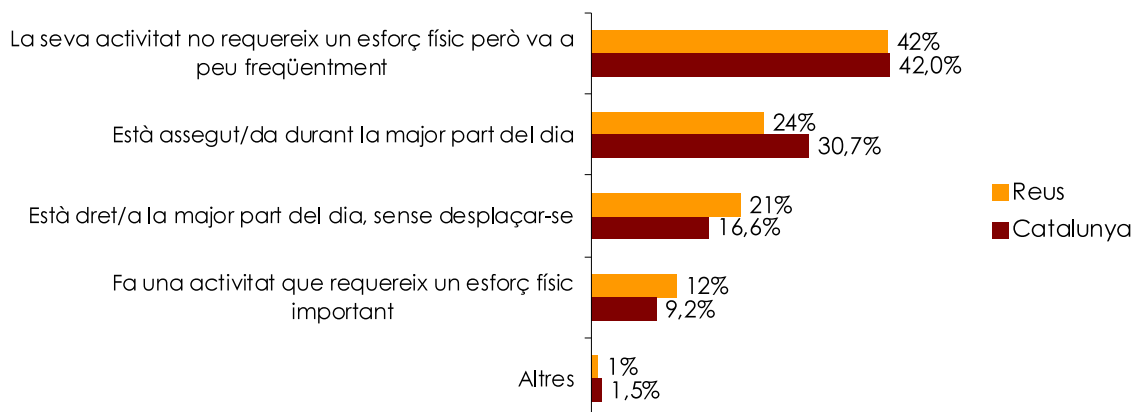
Hàbits d'higiene i control bucal

El 94% dels consultats diuen rentar-se les dents diàriament. D'altra banda un 53% diu visitar al dentista 1 vegada a l'any

Activitat física

L'activitat física que realitza l'individu al dia a dia és un indicador força important per descriure un estil de vida saludable, ja que aquest exercici pot aportar un benefici tant físic com psicològic.

Activitat física que desenvolupa habitualment en comparació amb Catalunya

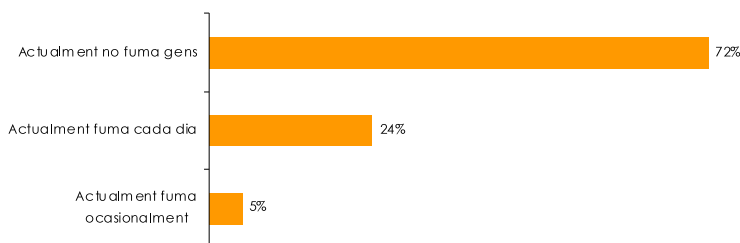
Font: Enquesta salut de Reus 2009 i ESCA 06

El temps mitjà que es camina al dia és d'1 hora i 20 minuts. Si ho comparem amb Catalunya hi ha una gran diferència. La mitjana catalana és de 46 minuts. El 49% dels enquestats declaraven realitzar tots els seus trajectes per interior de la ciutat sempre a peu. D'altra banda el 55 % deien no haver realitzat cap activitat física en els últims 7 dies.

Consum de tabac

Tres quartes parts de la població enquestada a Reus, declara no fumar gens actualment mentre que un 24% diu fumar cada dia.

De les següents situacions quina descriu millor el seu comportament respecte el tabac (inclou cigarretes, cigars i pipes)?

Font: Enquesta salut de Reus 2009

Si comparem aquesta informació amb l'**enquesta de salut de Reus de 1988**, en aquell moment fumaven el 41.5% dels majors de 15 anys. Per tant, tot i que la comparació s'ha de fer amb molta cura, ja que les metodologies de les dues enquestes han estat totalment diferents, sí que es mostra una tendència clara a la disminució d'aquest hàbit entre els reusencs.

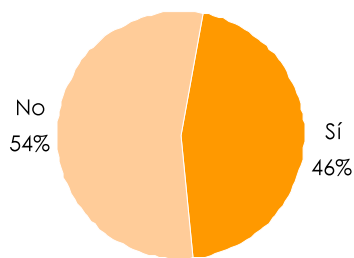
Consum d'alcohol i altres substàncies o drogues

S'observa que gairebé la meitat de les persones consultades manifesten no prendre mai begudes alcohòliques. La resta diuen prendre'n al cap de setmana (28%) o en menor proporció diàriament (16%).

En funció del sexe, els homes tendeixen a prendre més begudes alcohòliques que les dones (37% d'homes diuen no prendre'n mai vers el 55% de dones). Respecte al consum de cap de setmana, també es presenta una diferència entre ambdós sexes (31% en homes i 24% en dones).

Consum de medicaments

En els últims dos dies vostè ha pres algun medicament?

El consum de medicaments és un element rellevant en la societat actual, on existeix un alt índex d'automedicació. Hem pres com a referència els darrers dos dies, com a període de temps estàndard per avaluar la pressa de medicaments

Font: Enquesta salut de Reus 2009

4.- ACCIONS

a.- Principals eixos a desenvolupar del Pla de Salut Pública de la ciutat de Reus

1	AUGMENTAR LA TRANSVERSALITAT DE LA SALUT PÚBLICA, PER A QUE ES TINGUI EN COMPTE ENTRE LES ACCIONS DE LES DIFERENTS REGIDORIES DE L'AJUNTAMENT DE REUS I ALTRES ACTORS
2	EMPODERAR LA CIUTADANIA ENVERS LA SEVA SALUT
3	AUGMENTAR LA EFICÀCIA I LA EFICIÈNCIA DE LES ACTUACIONS EN SALUT PÚBLICA A LA CIUTAT DE REUS

b.- Objectius generals, específics i accions

EIX 1 AUGMENTAR LA TRANSVERSALITAT DE LA SALUT, PER A QUE ES TINGUI EN COMPTE ENTRE LES ACCIONS DE LES DIFERENTS REGIDORIES DE L'AJUNTAMENT DE REUS I ALTRES ACTORS

Objectiu General:

- Aconseguir una ciutat saludable per a tothom.

Objectius específics:

- Assolir un elevat grau d'implicació de totes les regidories i empreses municipals en les polítiques de salut
- Donar a conèixer una visió global de la salut pública del municipi de Reus
- Augmentar la visió transversal de la salut pública a les tasques de totes les àrees municipals. Fer accions pensant en la salut pública de la ciutat.
- Potenciar la coordinació interna entre els diferents plans i organismes que desenvolupen plans municipals i programes amb incidència sobre la salut pública.

Accions

- Presentació del Pla al Govern per a la seva aprovació.
- Implementació del Pla de Salut Pública de la ciutat de Reus.
- Promoció i assessorament per part de Salut Pública en el treball de implementació del Pla a les diferents regidories.
- Aconseguir un entorn laboral saludable, aprofundir en el concepte d'urbanisme saludable, etc.
- Incorporar l'avaluació d'impacte en salut en els principals projectes municipals.

EIX 2 EMPODERAR LA CIUTADANIA ENVERS LA SEVA SALUT

Objectiu General:

- Fomentar la participació dels ciutadans per a definir i millorar la Salut Pública de la ciutat.

Objectius específics:

- Augmentar la consciència social sobre qualsevol aspecte referent a la Salut Pública.
- Impulsar canals que facilitin la participació ciutadana en temes de Salut Pública.
- Tenir una visió global de la Salut Pública de la ciutat de Reus

Accions:

- Incorporar la participació ciutadana en l'àmbit de la salut pública mitjançant la creació del Consell municipal de salut pública
- Millorar els canals de comunicació i informació sobre salut pública.
- Potenciar les xarxes ciutadanes que treballen per la prevenció , la promoció i la protecció de la salut.
- Desenvolupament de línees de col•laboració amb entitats públiques i privades.

EIX 3 AUGMENTAR L'EFICÀCIA I EFICIÈNCIA DE LES ACTUACIONS EN SALUT PÚBLICA A LA CIUTAT DE REUS

Objectiu General:

- Aconseguir ser un referent català en la realització de programes de Salut Pública eficaços i eficients

Objectius específics:

- Visualització de les activitats de Salut Pública a Reus.
- Impulsar la continuïtat d'aquells programes que han estat exitosos.
- Augmentar i optimitzar els recursos destinats a la realització de programes de Salut Pública.
- Millorar l'avaluació dels programes per conèixer l'eficàcia dels mateixos.
- Millorar la eficiència dels programes.
- Reforçar la línia de programes dirigits als grups d'edat i socials més vulnerables

Accions:

- Fer difusió dels programes de Salut Pública que s'estan duent a terme.
- Avaluar la despesa i l'eficiència dels programes existents i la seva idoneïtat per tal de reconduir-los i/o millorar-los.
- Promoure indicadors i objectius per optimització dels recursos.
- Crear programes específic de promoció de la salut entre els col·lectius de risc.
- Desenvolupar plans municipals: de drogodependències, de la SIDA, etc.
- Treballar amb les diferents entitats que realitzen activitats de promoció, prevenció i protecció a la ciutat de Reus.
- Continuar els programes eficaços de promoció, prevenció i protecció de la Salut que s'estan portant a terme:
 - Els que fan que els estils de vida dels reusencs siguin més saludables incidint especialment en l'etapa infantil, que és quan s'adopten els hàbits i conductes.
 - Els que tinguin relació amb el manteniment de les persones grans, tan les vàlides com dependents, en el seu entorn.
 - Els d'inici de conductes nocives (alcohol, tabac...) per subjectes cada cop més joves.

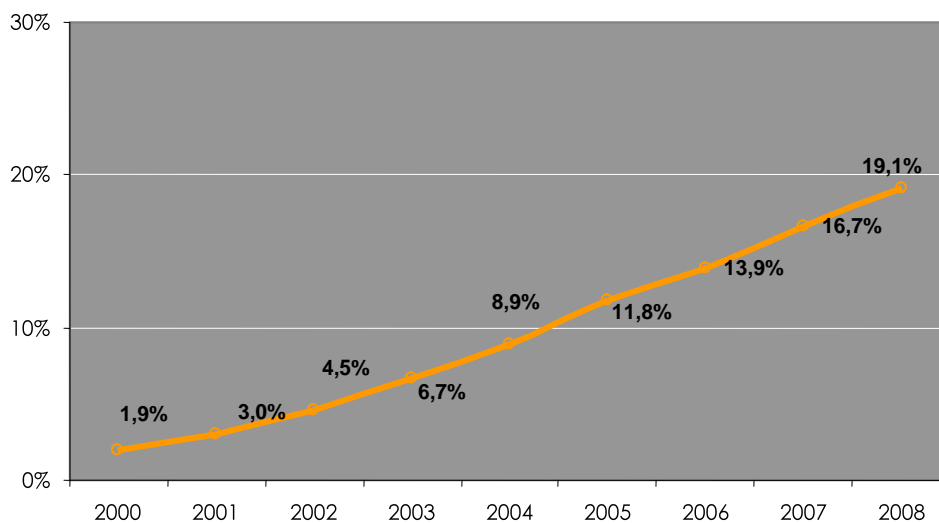
ANNEX

a.- Característiques sociodemogràfiques

Estructura de la població

La ciutat de Reus té una població de 107.770 habitants, amb un creixement total del 20,8% de la població en el període 2000-2008. En el mateix període Reus ha crescut poc més que la mitjana catalana (Reus ha crescut un 20,6%), però força menys que el conjunt de la província o la comarca (30,6%). És l'augment de la població estrangera a la ciutat de Reus (majoritàriament del Marroc amb un 36% del total de la població immigrant), que explica el creixement global de la població en els darrers anys. Així, s'observa que a l'any 2000 la població estrangera representava només un 1,9% de la població total de Reus, representant actualment el 19,1% del conjunt de la població.

Evolució de la taxa d'estrangeria global. Període 2000 – 2008

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Idescat

Reus presenta una estructura per edat força jove, concentrant el 70% de la seva població en el grup de 15-64 anys, un 16% de població inferior a 14 anys, i tant sols un 14% de població és major de 65 anys, amb una esperança de vida de 72.5 i 78.9 per homes i dones respectivament.

Habitatge

L'estat de conservació és un element que pot interactuar amb la salubritat dels diferents habitants de la llar. En aquest sentit dels 45619 habitatges censats, 312 (aproximadament 7 de cada 1000) tenen un estat deficient i 8 habitatges tenen un estat de ruïna. Cal destacar que l'eixample antic, tot i només representar el 17% dels habitatges totals a Reus, agrupa a la majoria dels habitatges en estat deficient.

Un altre factor que pot incidir en la Salut Pública és la sobreocupació dels habitatges. A Reus hi ha una **mitjana d'ocupabilitat de 2,87** empadronats per habitatge.

Aquesta ocupabilitat es dispara en llars on hi ha empadronats residents extracomunitaris, pujant la mitjana a 4,53

Esperança de vida

Esperança de vida. Any 2007

	ESPERANÇA DE VIDA	
	Homes	Dones
Reus	72,57	78,94
Baix Camp	72,19	78,95
Catalunya	73,01	79,57

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Idescat

Taxa de natalitat

Durant els darrers anys la taxa de natalitat a Reus ha pres valors superiors als comarcals, provincials i autonòmics. D'altra banda, la taxa de mortalitat s'ha mantingut en valors inferiors, obtenint valors iguals en el darrer any als comarcals, provincial o autonòmics.

Taxes de mortalitat

La taxa bruta de mortalitat general a Reus en l'últim període és de 8 defuncions per cada 1.000 habitants, al igual que succeeix a nivell de tot Catalunya.

La taxa neta de mortalitat s'ha mantingut en valors inferiors, obtenint valors iguals en el darrer any als comarcals, provincial o autonòmics.

Es pot observar que les taxes de mortalitat a Reus i Catalunya mostren unes tendències estables i similars a partir de l'any 2000

Causes de mortalitat prematura

Les quatre principals causes de mort prematura en el període 2000 – 2007 a la ciutat de Reus són les malalties relacionades amb els tumors malignes a la tràquea, bronquis i pulmó, les isquèmiques del cor, els accidents de trànsit i la cirrosi.

Per establir l'evolució de les causes de mort s'han tingut en compte les 15 principals causes de mort.

Evolució de les principals causes de mortalitat prematura a la ciutat de Reus. Període 2000 – 2007

CAUSES MORTALITAT PREMATURA	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Nombre total de casos 2000-2007	% sobre el total de casos 2000-2007
Tumor maligne de tràquea, bronquis i pulmó	21	12	20	25	14	23	22	28	165	19,6%
Isquèmiques del cor	14	14	11	15	7	9	15	8	93	11,0%
Accidents de trànsit	12	12	10	10	15	12	11	2	84	10,0%
Cirrosi	13	7	7	13	12	13	4	12	81	9,6%
Malalties derebrovasculars	8	10	9	7	6	11	7	5	63	7,5%
Tumor maligne de budell gros	6	12	9	5	9	7	8	6	62	7,4%
Tumor maligne de mama	6	6	4	6	7	13	12	6	60	7,1%
Bronquitis,emfisema,asma i MPOC	10	5	9	6	7	5	8	7	57	6,8%
Suïcidis	3	6	6	8	1	4	8	4	40	4,8%
Tumor maligne d'estómac	5	5	2	0	5	5	7	6	35	4,2%
Limfoma	6	2	2	5	4	3	2	1	25	3,0%
Tumor maligne de fetge	0	3	1	5	8	1	2	2	22	2,6%
Pneumònies i broncopneumònies	1	1	3	2	1	4	3	5	20	2,4%
Sida	3	1	5	1	3	1	3	1	18	2,1%
Leucèmia	2	1	2	1	3	3	3	2	17	2,0%
Nombre total de casos	110	97	100	109	102	114	115	95	842	100,0%
% sobre el total de casos	53,1%	46,9%	47,8%	52,2%	47,2%	52,8%	54,8%	45,2%		

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades pel Registre de Mortalitat de Catalunya, Servei d'Informació i Estudis, Direcció General de Recursos Sanitaris, Departament de Salut

Mortalitat per causes específiques

La figura següent mostra la distribució de casos de mort en el període 2000-2007 en funció de les causes i distribuïdes per sexe i edat.

Nombre de defuncions per causes específiques segons sexe i edat a la ciutat de Reus. Període 2000 – 2007

DEFUNCIONS PER CAUSES ESPECÍFIQUES		Menor de 15	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 i més	Nombre total de casos 2000-2007	% sobre el total de casos 2000-2007
Tumor maligne de budell gros	Homes	0	1	0	3	4	20	34	54	116	3,3%
	Dones	0	0	1	0	1	7	21	46	76	2,1%
Tumor maligne de tràquea, bronquis i pulmó	Homes	0	0	1	7	29	66	89	100	292	8,2%
	Dones	0	0	0	2	9	5	7	12	35	1,0%
Tumor maligne de mama	Homes	0	0	0	1	0	0	0	1	2	0,1%
	Dones	0	0	1	8	11	25	27	33	105	3,0%
Diabetis	Homes	0	0	0	1	0	1	20	42	64	1,8%
	Dones	0	0	0	1	1	3	16	97	118	3,3%
Demències	Homes	0	0	0	0	0	3	9	57	69	1,9%
	Dones	0	0	0	0	0	1	6	127	134	3,8%
Alzheimer	Homes	0	0	0	0	0	1	6	43	50	1,4%
	Dones	0	0	0	0	0	0	6	114	120	3,4%
Nerviós i sentits	Homes	1	0	0	3	6	7	8	33	58	1,6%
	Dones	3	1	0	2	3	3	7	28	47	1,3%
Hipertensives	Homes	0	0	0	1	2	3	10	26	42	1,2%
	Dones	0	0	0	0	2	0	1	72	75	2,1%
Isquèmiques del cor	Homes	0	0	1	4	9	34	65	190	303	8,5%
	Dones	0	0	0	0	3	6	26	198	233	6,6%
Insuficiència cardíaca	Homes	0	0	0	0	3	1	10	85	99	2,8%
	Dones	0	0	0	0	0	4	8	176	188	5,3%
Cerebrovasculars	Homes	1	0	3	2	8	19	34	173	240	6,7%
	Dones	0	1	1	1	3	5	39	246	296	8,3%
Bronquitis, emfisema, asma i MPOC	Homes	0	0	0	3	5	16	69	199	292	8,2%
	Dones	0	0	0	0	0	1	8	58	67	1,9%
Cirrosi	Homes	0	0	1	8	24	25	10	17	85	2,4%
	Dones	0	0	0	4	5	6	10	17	42	1,2%
Ronyó i vies urinàries	Homes	0	0	1	2	2	5	11	74	95	2,7%
	Dones	0	0	0	1	1	3	13	92	110	3,1%
Accidents trànsit	Homes	0	14	16	16	9	9	8	8	80	2,2%
	Dones	0	3	3	2	2	3	5	5	23	0,6%
Nombre total de casos		5	20	29	72	142	282	583	2423	3556	100,0%
% sobre el total de casos		0,1%	0,6%	0,8%	2,0%	4,0%	7,9%	16,4%	68,1%		

Nota: en blau els principals resultats

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades pel Registre de Mortalitat de Catalunya, Servei d'Informació i Estudis, Direcció General de Recursos Sanitaris, Departament de Salut.

b.- Altres malalties específiques

Càncer

A la nostra regió és important estimar quina és la incidència d'aquest grup de malalties, per tant s'observa tant el nombre de casos d'incidents anuals com el nombre de casos per mort de càncer.

Actualment no existeixen dades d'explotació recent, únicament es disposen de dades explotades fins a l'any 2002.

Obtenim que els tumors de tràquea, bronquis i pulmó així com els de pròstata i de bufeta urinària són els més comuns entre els homes, sent els de mama i els relacionats amb les parts genitals els més freqüents entre les dones.

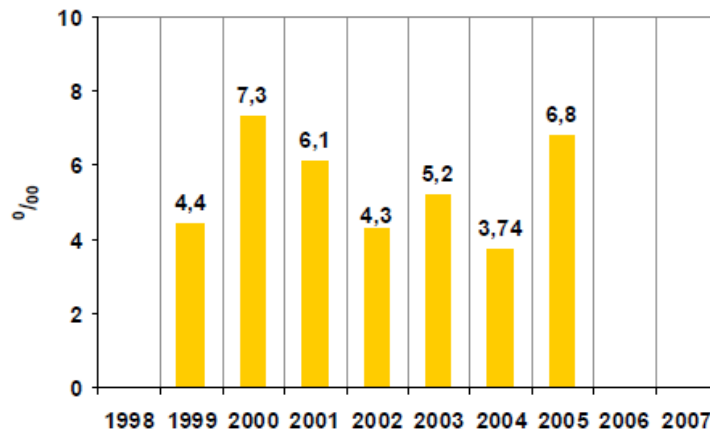
Els càncers de budell i els de pell no melanoma són els que més es presenten en ambdós sexes, sent aquest darrer el que major nombre de casos d'incidents anuals presenta durant el període 1998 – 2002.

En quan a l'evolució mitjana del nombre de morts per càncer a la ciutat de Reus, s'observa que en els homes la localització tumoral més comuna és la de tràquea, bronquis o pulmó, sent la de budell, la de mama o els tumors localitzats a les zones genitals la causa de mort cancerígena més freqüent entre les dones residents a la ciutat

c.- Accidents

Accidents de trànsit:

Les dades indiquen el nombre anual d'accidents de trànsit amb víctimes (mortals o no mortals) per cada 1.000 vehicles

Font: Agenda 21 de Reus. Ajuntament de Reus

Accidents laborals

A la diagnosi també s'han analitzat les dades referents als **accidents de treball** que mostren que les 3 activitats laborals que aglutinen les principals baixes a la ciutat de Reus són la Construcció, Comerç i Indústria, que són també les que representen els 3 principals sectors d'ocupació.